

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe ună ană 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe ană 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SE PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Serisori nefrancați nu se primesc. — Manuscrisurile nu se retrămit.

ANULU XLIX.

N° 220.

Mercuri, 1 (13) Octomvre.

1886.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Octomvre 1886 st. v., se va începe ună nou abonamentu, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețulu Abonamentulu:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.
„ șese „ 6 „
„ ună ană 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci
„ șese „ 20 „
„ ună ană 40 „

Abonarea se pôte face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponă numărulu fășiei sub care au primită diarulă.

Domni ce se voră abonă din nou se binevoescă a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovū, 30 Septemvre 1886.

În partea de dincolo a monarhiei noastre mișcarea națională este foarte viuă. Noi cești de dincóce, cari am ajunsă a fi în tóte și pretutindenī privitorī pasivī ai marilor isprăvi, ce le facū partidele rasei domnitóre abia putemă avé o ideă clară despre vioiciunea și energia, cu care se luptă naționalitățile slave din Cislaitania pentru egala loră îndreptățire.

Adevărată că naționalitățile din Austria suntū sprijinite de curentulū, ce domnesce ađi în serele guvernamentale din Viena pentru egala îndreptățire, și afară de acésta le mai ajutoră și alte împrejurări, dintre cari vomă aminti numai, că tóte naționalitățile întimpină unū razimū puternicū în autonomia provincială a diferitelorū țeri, care, deși în modū restrînsū, este recunoscută și respectată de cătră guvernulū centralū. Cu tóte aceste popórele nemaghiare din statulū ungarū ar puté în multe se ia esemplu dela Slavii din Austria, mai alesū în ceea ce priveșce energia în apărarea drepturilor lorū.

Dér nu avemū de gândū astăđi a face o paralelă între luptele naționale de dincolo și cele de dincóce, ci voimū se vorbimū de mișcarea ce a produs'ó cea mai nouă ordonanță a ministrului de justițiă br. de Prazak în tótă Austria.

Ordonanța din vorbă nu este lungă ca ordonanțele unguresci, dér este cu atâtū mai cuprîndtóre. Ea priveșce egala îndreptățire a limbei diferitelorū popóre în justițiă. În câteva rânduri ordonă ministrulū Prazak, ca dela 1 Ianuaru 1887 curțile de apelū se dea afară decisiunile lorū în limba părților, conformū prescrierilorū esistente, deadreptulū și nu numai prin traducere. Numai în acelu casū se admite traducerea când decisiunea trebuie se se dea în améndouă limbele țerii.

Nu încape îndoielă, că prin acésta măsură s'a făcutū unū pasū însemnatū în executarea egalei îndreptățiri naționale și de limbă a popórelorū din Austria. Se 'nțelege că Nemții supremațiști strigă ca din gura șerpelui, că cabinetulū Taaffe, care în timpulū din urmă părea că voiesce se se ferescă de „curentulū slavū“, înótă éráși cu tótă puterea în apele federalistice.

Unulū din corifeii centraliștilorū a ăisū în cameră, că noua ordonanță este o „lovitură de seure dată unității administrațiunei“. Foile germane lamentéză, că acum limba cehică va deveni și limbă a serviciului interiorū administrativū și se plângū amarū, că ministrulū Prazak voiesce se silescă pe funcționarii nemți, cari tră-

iescū printre Cehi și printre Sloveni, se învețe limba cehică și slovenă. Nu vorū se înțelegă Germanii, de ce se nu fiă de ajunsū cunoscînța limbei lorū, care este atâtū de superióră limbelorū slave.

Foile centraliste mai amăință și cu o crisă interioră, care, ăicū ele, va fi nedelaturabilă decă se va urmări direcțiunea indicată de ministrulū Prazak. Agitațiunea între Nemții Austriei este în adevărū mare, mai alesū de când le-a imputatū principele de Bismark, că nu suntū destulū de energici în apărarea preponderanței lorū. Cu tóte aceste nu credemū, că se va puté produce așa ușorū o crisă interioră, după ce cabinetulū Taaffe procede cu atăta băgare de sémă la realizarea programului sêu.

Incetū dér sigurū. Acésta pare a fi devisa comitelui Taaffe și probabilū că cu tactica lui va și reuși, căci densuslū este pôte singurulū omū de statū din întrégă monarhia, care posedea cea mai deplină încredere a monarhului.

Marea întrebare este acum, până unde voiesce se mérgă guvernulū Taaffe cu sistemulū sêu, căci vedemū, că elū se lovesce, aci de tendințele supematiste și centraliste germane, aci de pretensiunile de dreptū publicū ale Cehilor.

Foile germane pretindū, că după descentralizarea administrativă, ce se execută acum încetulū cu încetulū va urma sigurū descentralizarea de dreptū publicū, care va fi identică cu adevăratulū federalismū.

În orī și ce casū naționalitățile nemaghiare din statulū ungarū se potū numai bucura de progresese ce le face în Austria egala îndreptățire națională și de limbă, căci cu atâtū mai curēndū va trebui se sosescă împērăția ei și în țerile corónei s-lui Stefanū.

Muntenegru și Bulgaria.

„Glas Cernagorsca“, organulū oficialū alū guvernului muntenegrēnū, se rosteșce în cele din urmă și elū asupra cestiunei bulgare și publică unū articolū sub titlulū: „Muntenegrulū și Bulgaria“, în care ăice, între altele:

Repausatulū mare Tarū liberatorū putea cu dreptū cuvēntū se se aștepte, ca nepotulū sêu, principele Alexandru, se coresponđă într'unū chipū demnū înaltelorū și binevoitórelorū sale intențiunī. Dér în curēndū se dovedī, că în vinele principelui Alexandru nu curge sânge slavū. Nici trebuințele naturale ale țerei guvernată de densuslū, nici numeroșele și prețioșele amintiri istorice, nici datoria de recunoștință pentru darulū Corónei ce purta pe capū, n'au pututū se resiste furiei curentului sângelui germanū, care împinse pe principele Alexandru a-și deschide urechia la indemnurile secrete d'a desbina Bulgaria de patria mamă și de slavismū, d'a ațîța ura contra poporului care vėrsase riuri de sânge pentru Bulgaria, împingēnd'ó se satisfacă interese și scopuri străine. Era peste puțină că e asemenea procedere se n'aibă urmări. Bulgaria, adusă într'ó pozițiune atâtū de falsă și de ne naturală, zăcū până când fū dată afară cauza bólei...

Acum Bulgaria este vindecată, a fostū redată sieși și slavismului. Că se făcū acésta, nu se datoreșce recunoștință decătū aceluia, care o liberă de jugulū străinū și o aduse dela mórte la viétă. Felicitămū pe Bulgari, frații noștri naturali, pentru acésta din fundulū inimei. Acum depinde de dēnșii pentru ca vindecarea se le fiă complectă, pentru ca se se țină și se se întărescă pe piciórele lorū. Nu ne îndoimū cătuși de puținū că vomū ajunge la acestū scopū. Acum, cu forțele lorū naturale, au scăpatū de orice legăturī, sängele lorū îi va împinge spre acelu isvorū de unde le-a venitū viétă și renașcerea; ei se vorū grăbi a restringe și întări acele legăturī ce-i legă naturalmente cu mama întregului slavismū, vorū readuce carulū statului pe adevărata cale slavă. Dér, atâtū pentru noi cătu și pentru celelalte state slave din peninsula balcanică, este o învățatură acésta mare ex-

periență făcută de Bulgaria. Învățătura este acésta. Fără o aspră pedépsă, care trebuie se vină mai curēndū sêu mai târđiu, nu pôte fi urmată o politică nenaturală, care este contrariă, sângelui, șpiritului și tradițiunilorū istorice ale poporului; că nu se cuvine a sfișia legăturile naturale ce légă rudele cu rudele și a le întemeia pe aceia, cari ăicū că suntū prietenii noștri, dér cari nu-și facū decătū treburile cu noi și prin noi; că este o ruină formală d'a se lega pe sine și sórta poporului de vrășmașii naturali, deórece adevărata libertate și independință a țerilorū slave nu pôte se fiă asigurată decăt numai atuncī când suntū unite între dēnșele și se află sub marea umbră a mamei slave care, nu numai că nu se amestecă în libera dezvoltare interioră a vieței lorū naționale, dér încă, după cum vedemū lămuritū, nu permite nici altora se rupă tinerile ramuri verđi din marele pomū alū slavismului.

Complotulū contra regelui Milan.

În cercurile politice din Pesta se vorbesce de câte-va ăile, că pe teritoriulū Ungariei, anume în Pazua vecheă, fosta graniță a Petruvaradinului, aprópe de Mitrovița, s'a datū între Sėrbii de acolo de urma unei întinse conjurațiunī contra vieței regelui Milan. Precum se ăice, era vorba se prinđă pe regele la întórcerea sa din Ungaria acasă la Belgradū și se-lū silescă se abdică sêu se-lū facă se dispară.

E greu a stabili adevărulū acestorū șgomote, dér nu se pôte nega că isvorēscū din cercuri bine șinformate. Poliția statului a luatū cele mai întinse mēsurī pentru siguranța persónei regelui, cătu timpū va sta în Ungaria și în Alba regală s'a recviratū chiar miliția. Se pare, ăice >P. Lloyd, < că guvernulū are de mai multū timpū cunoscînță despre astfelū de uneltiri și șefulū poliției statului, consiliarulū ministerialū Iekelfalussy, a călătoritū acum câteva sēptēmāni prin ținuturile locuite de Sėrbi în Ungaria sudică. Atuncī se istorisea că s'a datū de urma unei organizări îndreptate contra regelui Milan, ale cărei fire se întrunescū regulatū în mânăle farmaciștilorū locali din acele ținuturi. De atuncī lucru s'a liniștitū, până când în ăilele acestea la scirea despre sosirea regelui Milan pe teritoriulū ungarū începū a se vorbi éráși despre complotū. Se speră că aceste șgomote se vorū dovedi ca false, deși isvorēscū din cercuri demne de cređutū.

Afacerea Janski.

Partida guvernamentală a ținutū Vinerea trecută o conferință, în care s'a raportatū rezultatulū comisunei de petițiunī asupra petițiunilorū adresate dietei în afacerea Janski. Conferința a hotărítū se primescă neschimbată decisiunea comisunei, ce amū comunicat'ó în ăilele acestea. Totodată s'a mai luatū hotărirea, ca se nu se provocea o desbatere în acésta afacere.

Ministrulū Tisza încă a vorbitū, accentuândū în modū energicū, că e îndreptățită camera se interveni la fiă ce ocaziune pentru respectarea și cruțarea simțēmintelorū naționale; dér atuncī trebuie ca totū cu aceeași frăgeđime se cruțe și simțēmintele altora, și nu e bine ca pentru unele casuri neplăcute, ce se întēplă, numai decătū se isbucnescă în cele mai violente espectorări în contra armatei, precum, durere, s'a întēplatū acésta de repețite ori.

După acésta deputatulū Iuliu Horvath comunică, că partida independentă doresce se aducă o propunere în sensulū, ca deputați pentru vorbirile lorū în dietă se nu fiă trași la răspundere în afară de ea; e de doritū ca o asemenea propunere se se primescă unanimū. Horvath declară cu acésta ocaziune, că ofițerii, cari au luatū parte ca martori ai lui Christen în afacerea delului, s'au purtatū cu unū tactū și cu o politeță care dovedesce că și ei dorescū o pacinică descurcare a neplăcutei afaceri.

Ministrulū Tisza ăice că și elū ține la principiulū, că deputații pentru vorbirile lorū în dietă nu potū fi trași la răspundere în afară de ea, cu scopū de a-i intimidă, nu numai de singuraticī, dér nici de tribunale sêu de ori ce altă autoritate; ca intimidare deputa-

ților se consideră nu numai o provocare la duell, ci și o Katzenmusik sau orice altă demonstrație îndreptată contra libertății sau siguranței deputatului. Dér această întinsă imunitate a deputatului presupune două precondiții foarte esențiale: întâiu ca deputatul, ori cât de aspră ar fi critica sa, să se mărginească numai la critica lucrului și persoanele să le aducă în discuție numai întru cât privește activitatea lor publică; alu doilea ca în critica sa față cu persoanele să nu treacă peste granițele trase de cercurile culte. Camera însă nu se poate exprima că în ce casuri se poate duela sau nu un deputat, căci camera poate sta numai pe baza aceea, că duelul peste tot și în toate casurile e o acțiune oprită de legi. Êr decât camera s'ar exprima, că deputatul, ori cât de ofensător ar vorbi, nu e obligat a da satisfacțiune, atunci s'ar sancționa de mai nainte orice bătănie și s'ar da unor elemente fără frâu un salvas conductus formal. Asta ar fi necavaleresc, să ia camera sub scutul său orice atac necuviincios. Deputatul ar fi spus neplăcerii d'a fi și el insultat și chiar el ar cere satisfacțiune. Camera nu poate face altceva decât să aplice strict regulamentul ei, oprind pe deputat a trece cu expresiunile peste margini și desaprobandu-lu energic. Revisuindu-se regulamentul putem introduce în el și avertismentele protocolare. Din motivele espuse, orice propunere d'a se aduce în discuțiunea camerei întâmplările cunoscute va fi respinse.

Conferința a decis, ca cu nici un chip se nu se primescă discutarea acestei afaceri în cameră.

SCRILE ȚILEI.

Intr'o corespondență din Bucuresci către „Pester Lloyd“ se spune că însărcinatul de afaceri al ambasadei austro-ungare din Bucuresci, consilierul de legățiune Heidler cav. de Egeregg, a îmănatu regeli României o scrisore autografă din partea monarhului nostru. Corespondentul dă că scrisorea nu are numai însemnătatea unei politete, ci și însemnătate politică, denotă o strînsă apropiere a României de Austro-Ungaria.

Poliția din Viena a descoperit și arestat la 3 Octomvre o bandă de anarhiști compusă din vre'o 20 de lucrători, cari se ocupau cu fabricarea materiilor explozibile, cu scopul de a incendia în noptea de 3 spre 4 Octomvre nisce prăvălii de lemne și câteva edificii publice precum și de a arunca bombe asupra mulțimei ce s'ar grămădi. Poliția a prins o cantitate ore-care de dinamită, pumnale și bombe. S'au găsit cinci klg. de dinamită sub podul drumului de feră dela Penzing. Câți-va din anarhiștii arestați au făcut deja mărturisiri.

Representanții membrilor tribunalului de onore militară din Cinc-Biserici consideră afacerea cu Komjathy ca rezolvată în urma declarațiunii reprezentanților acestuia, că numitul deputat nu se 'ndoesce de procederea corectă a tribunalului și că respinge imputarea că a voit să ofenseze pe membrii acestuia.

Posiția în care se află libertatea și siguranța cetățenilor față cu gendarmeria ungară a ajuns de ne-suferibilă — dăce „Ellenzék“. E vorba de noue brutalități comise de gendarmii. În comitatul Vesprimului gendarmii au bătut pe un om până l'au lăsat pe jumătate mort. Mai mult încă, în comuna Kis-Ujszállás

un gendarm a descărcat pușca asupra economului Stefan Balogh și l'a omorât, ér gendarmul — după cum scria „Egyetértés“ — nu este arestat. În comuna Divicior — după cum scria „Veszp. Fugg. Hirl.“ — gendarmii de acolo au prins pe nefericitul Carol Makkay, care era bănuț de furt, și pentru a-l sili la mărturisirea faptului au luat cleștele și i-au smuls din rădăcină unghia dela un deget al mânei.

În Galizia a circulat dălele aceste un apel, care îndemna poporul să măcelărească pe Jidovi, dăcându că așa a hotărât dieta din Lemberg și Maieștea Sa monarhul. Prin energicele măsuri ce s'au luat, s'a descoperit și s'a arestat autorul apelului; el e fiul unui măcelar și birtaș.

Foie ungară „Debreczen“ i se intentase trei procese de presă: 1. pentru leșă-maieștea, 2. pentru vătămarea unui membru din casa domnitoare, 3. pentru vătămarea armatei. În dălele acestea s'au sstatu toate trei procesele. — Rău nu ne pare pentru că aci e vorba de libertatea presei. Un lucru însă ne mănesce: de ce nu se măsoră cu aceeași măsură și foilor nemaghiare?

La serviciul divin oficiat în Clușiu în memoria celor 13 martiri unguri dela Arad a luat parte și Moldovanu Gherguț, profesor de limba și literatura română, fără să le cunoscă, la universitatea din Clușiu. — Dér la parastasele martirilor români din 1848 și 1784 luat-a vr'odată parte „profesorul“ de limba și literatura, de care nici nu visază?

Mercuri s'era, în 13 Octomvre n. între actele piesei teatrale ce se va juca, d-lu Iacob Nagy, renumitul fluerist, va concerta în teatrul de aci, fiindu acompăniat de orchestră. Programul e: 1) Potpourri-Phantasia asupra imnului ungară „Szozat“ și melodiei slave, duet în terțe, sub titlul „Capitularea la Siria (Vilagoș) 1849“, compusă și executată pe flueru romănesc de concertist. 2) Introducere și variațiune asupra „ultimelor gânduri“ de Carol Maria Weber, compusă și executată pe vechiul flueru slav. 3) Un tablou din Valea Hațegului în Transilvania: Un ciobanu deșteptându-se din somn, nu și vede oile. El cântă din flueru și cântându aude ecoul, mirându-se, cine îi răspunde la cântarea sa. Un turist englesu îl admiră, părându-i-se că aude cântarea când în apropiere, când în depărtare, compusă și executată solo pe flueru de concertist. 4) Fantasia asupra cântecelor populare ungară și variațiune asupra ciardașului, compusă și executată de concertist.

Prefectul comit. Arad și Caraș-Severin, Carol Tabajdy, a murit în urma bolei de care suferea de mai mult timp. — Dumneșu se ierte păcatele!

Între viriliștii din comitatul Albei de josu celă dintăi este episcopul rom. cath. din Alba-Iulia, care plătesce dare pe an 8155 fl. v. a.

Scirea ce am publicat'o în Nr. 215 alu foiei noastre despre acei doi flăcăi s'ecui din Cernat, cari au aruncat pe stradă cu petri în omeni, s'au luat după băeții din scola cu cuțitele și au spart ferestrele învătătorului Oancea, a produs mare indignațiune între „patrioții“ dela „Kolosvari Közlöny, nu pentru faptele acelor flăcăi, ci — pentru că le-am dat publicității, deși noi n'am făcut altă observațiune decât: „Mai trebuie

comentarii la asemenea s'elbătăcii?“ toate celelalte fiindu ale corespondentului, care va fi sciindu bine de ce le-a făcut. Într'un articol jidov dela foia ungară clușiană guvernamentală iau în apărare faptele celor doi S'ecui, adresându-ne noue nisce injurături surugesci, pe care pentru respectul cetitorilor noștri și alu foiei noastre ne este cu neputință să i murdărim colonele diarului nostru reproducându-le. Asemenea expresiuni ca ale foiei clușiane aparțin „literaturei“ scandalose.

Cetim în „Gazeta Poporului“ dela 28 Septemvre: „Din Bozovicu ni se scrie, că profesorul de limba maghiară dela scolele de stat de acolo, d-lu Grama, în Dumineca trecută a dat de scrie poporului că d-sa este aplicat a învăța pre ori și cine limba ungară, fără plată! Urmarea acestei publicări a fost, că toți Țiganii din comună și din juru au năvălit la scola, astfel încât Românii nici că mai au loc. De altă parte éră, frica părinților români e atât de mare, că copii lor se voru umple de ceva din cauza necurăteniei Țiganilor, încâtu nici că-i mai trimitu la scolele de stat, ca să învețe carte ungară!“

Diarele din Klagenfurt ne aduc raporte despre strălucitul succes alu d-șorei Elena Păburu pe scena teatrului de acolo.

Proprietarii de păduri, cari, în înțelesul §-ului 165 articolul de lege XXXI: 1879, voesc a exploata păduri în anul viitor și voesc totodată a primi dela stat arbori tineri pentru plantațiune au să înainteze cere-rile lor ministerului de comerț cel mult până în ultima zi a lunei Decemvre a. c.

În noptea de 26 Septemvre a ars în Iași circulu Richter cu garderoba și echipamentul scăpându numai caii, hotelul „Europa“ și încă o casă. Pagubele se urcă la 250,000 franci.

Astă s'era Marți se va juca la teatrul germanu „Contele Waldemar“, dramă originală în 5 acte de Gustav Freitag. Piesa e din repertoriul Burgteatrului din Viena.

Din dieta ungară.

În ședința dela 9 Octomvre n. a camerei deputaților s'au adus în desbatere adresele și petițiunile a 12 comitate, 4 orașe, 8 adunări populare și a presidiului partidei dela 1848 a Bekeșului.

Geza Polonyi cere să se cetască mai întâiu preinaltul autografu, la care se referese decisiunea comisiunii de petiții, precum și patriotica petițiune a comitatului Borșod.

Ministrul Tisza cere, ca în privința autografului să decidă camera prin votare și să refuze propunerea d'a se ceti, fiindu că nu e motiv. Petițiunea se poate ceti.

Ignatz Helfy nu înțelege de ce ministrul se opune cetirei autografului, care nu e un act secret și nu e adresat lui Coloman Tisza ca proprietar alu Bihorului, ci ministrului președinte alu Ungariei.

Akos Beöthy dăce că e necesar să se depună autografu pe biuroul camerei și să se cetască. Asta o cere demnitatea coronei și vađa camerei. Aci nu e vorba de autenticitatea autografului, ci de demnitatea camerei. Se alătură la propunerea lui Polonyi.

Ministrul Tisza dăce că sunt autografe pre-inalte adresate camerei, și autografe care nu se comunică ca-

FOILETONU.

Moții și Istrienii

IV.

Vocabularul cuvintelor în cari n se preface în r. (Urmare)

Barem — măcaru. Se mai usiteză și bateri; d. e. bateri de mi-ai fi spus.
belfee — sunt lemnele cari împreună polița cu cerdița la jugu.
bitușă — blană (bundă) făcută din piei de oiă și fără măneci.
blag și vlagă — bogăți
blem — mergem; se întrebunțeză numai singură forma acesta: blem acasă — se mergem acasă
bogăte-ori — destule-ori; d. e. i-am spus de bogăte-ori se nu mērgă în cutare locu.
bolf — bolovanu
boholt — furtună mare
borăi și bornăi — sgomotul ce facu vitele când simțescu pericolul în apropiere.
brăncă — mână
boscoane — farmece
boscomelniță — fermecătoare, vrăjitoare
bucina — urla; d. e. auțiti cum bucina lupii.
bufui — a se împinge cu pumnul.
buleandră — femea depravată.

C.

Căce — de ce: căce (de ce) n'ai fostu la tērgu?

căceș — de aceea; căceș (de aceea) n'am voit.
cârcă — spate; d. e. ia-mē în cârcă
cerdița — partea de sus a plugului
chiercui — a se ciupi, a se îmbrânci; se dăce cu deosebire despre feciori și fete.
ciorfă — căpățână de varză
chitoare pl. chiotori — baerile dela cămăși.
cetină — frunza bradului
cetiniș — pădure tēnēră de brad.
chitingan — încetșor; d. e. mergi mai chitingan.
clisă — slănină; se mai dăce și lard d'ér numai slăninei forte grase
colăcări — spiona
crâmpiță — causă; d. e. ce crâmpiță mai ai la judecătoria
curbulai — scotoci;
cură — a fugi d. e. nu cură după mine — nu fuge după mine.
cușede și nu se cușede — se cade și nu se cade; cuvine și nu se cuvine
a custa — a trăi; d. e. se cuști cu bine — se trăești cu bine. Acestă salutare e desu întrebunțată în munți.

D.

Dustuși — spiona
deafirea — de cinste, de omenie; d. e. om deafirea dincolo de an — anțerțu
dudăi — a goni prin sgomotu.

F.

Fărină — făină
fărtăuze — glume necălite (glume prōspete)

făul — fisionomia
făușel — ou, d. e. făușel de găină. Acestu cuvēntu se aude esclusiv în Albăcu-Arada
fiștacuri — povest; asemenea se aude numai în comuna Albăcu-Arada d. e. hai să mergem în fiștacuri
fură și fo — sunt două forme prescurtate a verbului a fi în locu de fuseseră și fostu d. e. ei fură înainte a oacea — ei fuseră înainte aici; elu a fo în vēr dealului — elu a fostu în vârful delului.
frustă — o parcelă de pământ.

G.

Gălgară {
babură { o flăcără forte mare
bobotaie {
glumbă — glumă
glumbi — glumi
godinaș — unu parcelu tineru
grămadare { o grămaă de petre la unu locu
și grohotă { aședate
grosior — smântână
guri și gui — a se sui; d. e. când vē guriți, séu guiți a munte
gurgoiu — vârful opincei.

H.

„Heite focu!“ — o exclamare de compătimire și admirare
hoacă — o afundătură naturală mai mare séu mai mică lipsită de apă dintre două deluri.

merei, nu pentru că ar forma un secret, ci în puterea naturii cauzei.

Emeric *Hodossy* e de părere, că autograful, ca orî ce document, trebuie să se aducă la cunoștința imediată a forului competent.

Președintele: Regulamentul camerei nu ține ca singuraticile acte să se citească la dorința singuraticilor deputați. Nu rămâne alta decât să decidă camera prin votare.

Iosif *Madarasz* se alătură la propunerea lui Polonyi. E o datină constituțională ca rugarea unui deputat d' a cetă un document să nu se respingă.

Otto *Hermann* intervine pentru propunerea lui Polonyi.

Președintele intră în camera, decă primește seu nu propunerea lui Polonyi.

Ministrul *Tisza* observă, să n'are nimic contra întrebării, der aci e vorba de un pre-inalt autograf și nu de un rescript.

La votare, propunerea lui Polonyi se respinge de docila majoritate.

Camera trece apoi la adevărata dezbateră asupra petițiilor.

Raportorul *Edmund Gajary*: Afacerea, la care se referă petițiile, va da un interes adaus la istoria dreptului public al timpului nostru. Incununarea mormântului unui general cădută implininduși datoria... (Mare larmă în stanga extremă. S'auđim: în drępta.) Nu după ideile mele, onorată cameră! (Larmă și neliniște în stanga extremă. Strigăte Jos! Afară cu el! Coloman *Thaly*: Falsificator al istoriei!)

Președintele: Rogu pe d-nii deputați să aibă răbdare. Abia suntem la începutul dezbaterii.

Coloman *Thaly*: Bombardarea Peștei a fost o datoriă!

Raportorul *Gajari*: Numai reaua voință pote da un astfel de sens vorbelor mele, cum a dat C. *Thaly*. (Mișcare în stanga extremă) Înțelegu datoria ce și-a implinit o respectivul generalu față cu armata. (Larmă în stanga extremă.) Așadér. incununarea unui generalu cădută pe câmpul de luptă (Strigăte în stanga extremă: Asta'i altceva!), mai departe pensionarea unui generalu și înaintarea altui generalu sunt de considerat deoparte ca un act de pietate al camaradilor, de altă parte ca o manifestare a dreptului comandantului suprem. (O voce în stanga extremă: Trebuie să învețe mai înteu dreptul public ungurescu!) Nu dela dumneata, d le deputat, căci ar trebui să'lu sciu réu! Amintitele devin însă acut impurtanțe ce le-au atribuit simțământul de sine al națiunii și alipirea ei cătră instituțiun și cu tôte insinuările ce au pornit din aceea parte a camerei... (Strigări în stanga extremă: Cu dreptu!) cu nedrept și în modu necuviincios... (Strigări în stanga extremă: Le-au meritat! Jos! Să ni se dea alt raport!)

Președintele: Raportorul își face datoria!

Raportorul *Gajari*: Nu e de mirat, că o partidă a țerii, în alu cărei programu dela început a figurat armata deș sine stătătoare, acestă acțiune necesară pentru promovarea principiilor ei. Ore e nevoia să se schimbe constituțiunea, precum se cere în petițiunea? Cere interesul național să luăm dispozițiun legislative, precum se țice în petițiun? Ministrul președinte a arătat vederile guvernului, în cameră la 24 Maiu, în afacerea *Ianski*. (Strigări în stanga extremă: N'au mulțămit pe nimenea!) Declarațiunile sale au fost aprobate unanim de tôte partidele (Larmă în stanga extremă) și au dus la con-

vingerea, că afacerea *Ianski* s'a resolvat spre liniștirea partidelor politice, ba a întregii națiuni. (Larmă în stanga extremă). Veniră apoi regretabilele tumulturi și demonstrațiun de stradă, interpelările, răspunsurile ș. a. se părea că constituțiunea ungară e zidită pe năsip. (Strigări în stanga: Așa e! Asta o țicem!) Der aceste ipoteze le împrăștiă pre inaltul autograf (Strigări în stanga extremă: Unde e? Să-lu vedem! Nici nu esistă!), care vorbesce de respectarea drepturilor și legilor fundamentale ale națiunii. Moțiunea comisiunei de petițiun se basază pe acest pre inalt autograf. (Strigări în stanga extremă: Unde e? Să-lu vedem!) Armata nu pote fi un factor de sine stătător în stat (Strigări în stanga extremă: Totu asta o țicem și noi!), ea e numi un organu subordonat coronei și legislativei, pentru ajungerea exclusivă a acelor scopuri ale statului care trebuie să se aducă la valore prin armată. Ea trebuie să vedă marginele legale, pe care nu e erstat să le trecă. (Strigări în stanga: Așa e!)

Președintele: Vă rog a nu intrerupe pe oratoru în fiecă momentu.

Raportorul *Gajari*: Autograful arată datoria armatei. Recomandă moțiunea comisiunei spre primire, (Vii aprobări în drępta) ca în puterea autografului, legislativa să nu ia nici o dispozițiune în nici o directiune esprimată de petiționar. (Va urma.)

Ultime sciri.

Sofia, 9 Octomvre. Autoritățile judiciare din *Eski-Zagra* sunt pe urma unui complot atribuit influinței greine. Mai mult foști avocați și șefi de brigand ar fi fost plătiți cu scop de a organiza brigandierul în mai multe puncte ale țerii. Organizații speră că aceste noi dificultăți ar pute aduce o intervențiune streină.

Sofia, 9 Octomvre. Guvernul bulgaru a remis o circulară reprezentanților puterilor rugându-i a invita pe naționali lor să se abțină de a se amesteca în alegeri, și adăogndu că orice amestec de genul ăsta va fi pedesit cu espulsarea. Agenția rusescă protesteză contra acestei comunicațiun și termină acestă protestare țicend că are onore a preveni primirea instrucțiunilor generalului *Kaulbars*, privitore la incidentul ce s'a ridicat, orice schimb de scrisori între agenția rusescă și guvernul bulgaru este intrerupt. O copie de pe nota de față se va comunica reprezentanților puterilor.

Pesta, 9 Octomvre. (Camera deputaților) *D. Helfy* interpelază pe guvern în privința declarațiunilor făcute de *d. Tisza* relativ la modul cum ministrul afacerilor streine înfățișeză misiunea activă a generalului *Kaulbars* în *Bulgaria*.

Ruscicuck, 9 Octomvre. Generalul *Kaulbars* a primit erî dou deputați; cea dânteu era compusă din partizanii guvernului, avend în fruntea lor pe primarul orașului. Generalul, care se dusese în grădină pentru a primi acestă deputațiune, părăsi într'unu mod destul de bruscu pe vizitatorii săi, căci cele d'ânteu cuvinte schimbate numai lăsară nici o îndoială asupra imposibilității de a se înțelege, și intră în apartamentele sale, unde fu introdusă

mai târziu o deputațiune compusă din partizanii de ai Rusiei. Generalul le țin o alocuțiune în termeni analogi cu acei ce se va servi la *Sofia* și aiurea pentru a aminti intențiunile țarului. De dimineță, colonelul *Tilov* venise să salute pe generalul și-i anunțase visita oficerilor pentru după amedzi. Der pe la orele trei reveni și se scusă că nu pote presenta pe ofiterii garnisonei. În orașu acestă abținere a ofiterilor e explicată în modu diferitu. Unii o atribue unor ordine venite din *Sofia*, alții unei resoluțiun luate de oficeri înșiși într'o întrunire ce o ținură cu o țu mai înainte. De altminteri spiritele sunt atātu de surescitate în câtă e greu a se face o opiniune cu totul exactă asupra situațiunii.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

SOFIA, 12 Octomvre. — *Candidații guvernului au fost aleși* pentru marea Sobraniă în mare majoritate. În interiorul țerii încă a obținut guvernul o însemnată majoritate, anume în *Rumelia* nici unu singuru contracandidat n'a reușit. În *Varna* și în *Vidin*, unde sunt consulate rusesci, s'au întemplat uneltiri asemenea celor de aci. În *Vrața* și în *Beleslatina* populațiunea s'a abținut dela alegeri. În *Dubnița* subprefectul și amendoi candidații guvernului au fost omorți de foști șefi de brigand. De altminterlea e liniște pretutindenea.

Generalul *Kaulbars* a sosit în *Șumla*, unde un meetingu, la care au luat parte vr'o 10,000 de ómeni, s'a esprimat contra lui și în favorea guvernului.

S'au alesu până acum 450 candidați ai guvernului și 20 *Zancoviști*: rezultatul a 50 de alegeri încă nu e cunoscut.

LIPSCA, 12 Octomvre. — Tribunalul imperialu a respinsu apelul făcutu de conducătorii socialiști *Bebel* și *Vollmar* în contra sentinței tribunalului țerii din *Freiberg*, care i-a condamnat la 9, respective 6 luni închisóre.

Mulțămită publică.

Cu ocaziunea ținerii cursului de industria de casă: aurit și colorit din *Sajutoda*, pentru a pute participa și subsemnatul, fuiu ajutat cu arutate contribuiri benevole din partea mai multor bărbați marinimoși.

Mulțu stimații domni contribuenți sunt următorii: *I. Petricu*, protopresb. 6 fl., *Diamandi Manole* 5 fl., *Frații Stănescu* 5 fl., *N. N.* 2 fl., *Dimitrie Ioncioviciu* 5 fl., *Petr. M. Zănescu* 5 fl., *Simeon Damianu* 2 fl., *I. A. Navrea* 2 fl., *N. N.* 1 fl.

Imi iau voiță a le respinsa și pe acestă calduroasă mea mulțămită a reconvinsă pentru marinimosul sprijin cu care au binevoit a mă încuragia la ajungerea scopului în direcțiunea înmulțirii cunoștințelor mele în folosul instrăunții școlare, avend noi cu toții convingerea neinstrăunată, că pe viitor și școla română va trebui să se completeze și în partea practică planul de învățământ și educațiune introducend ca studiu obligat și industria de casă, care până acum, încatu se pote sci, lipsesce cu desevărsire mai pretutindenea.

Brașov, în 14 Sept. 1886.

C. Mușlea,
învțător în *Brașovul* vechiu.

Editoru: *Iacobu Mureșianu*.
Redactoru responsabilu *Dr. Aurel Mureșianu*

horliscă=locu sterilu
hurduca=a face sgomotu.
I. J.
Ice=ține; verbulu acesta se întrebunțeză în vorbire mai cu semă lipsit de consonanta d; d. e. ice iceam, ise, isesi etc.
imblă=umblă
imburda=ręsturna
ime=uită-te; privește d. e. ime măi ce mirure=pri-vește mă ce minune
incălete și încăletelea=inca, măcaru daca d. e. încălete de mi-ai plăti datoria=măcaru daca mi-ai plăti datoria.
indălu=incepe; d. e. o indăluit a ninge=a început a ninge
indrănci=reșfăta, d. e. ce prunc indrănci=copilu reșfătat
inciripa=insănătoșă, d. e. inciripatu-te-ai? insănătoșatu-te-ai? improbodi și invelui d. e. improbodește-te bine că e frig=imbrobodi invelue-te bine că e frig.
intraeri=în bătae de joc; de esemplu: elu mă ia intrăeri=nu voește să mă înțelgă, seu decă voește atunci mă batjocuresce
istanță=piră, cerere, petițiune; d. e. am băgat istanță=am datu cerere, seu l'am pãrit. Femeile mai de pe la pôlele munților întrebunțeză acestă deventu și ca un felu de injurătură glumită de esemplu: bată-te istanțile
jalbă=plângere
jinău=prepusu, bănu d. e. am jinău că elu mi-ar fi furat bani.

L.
Lăa=spăla
lancoș, nealcoș, măros=fudulu, superb, măndru, măreț
lard=slănină forte grasă.
M.
Mauză=grămadă mare
mătcă=un instrumentu de lemn ce servește la alegerea untului
măzgă=suculu arborilor
mere, mem, meți=sunt nise forme prescurtate a verbului a merge; în locu de merge, mergem, mergeți
mereoaș=incetinelu, incetișoru, d. e. meri mereoaș=meri incetișoru
moroaie se numesc femeile despre cari popomoroșnică | rul crede că s'ar transforma în iebosorcaia | puri, căni și alte animale și astfel ar strigoe | lua laptele dela vaci.
motărcă=lemea de rëndu
mintenașu=la momentu
miriște=poporul arător
munteanu=Poporul până în timpurile mai noi deosebă florinulu fiă chiar și de hărtie în florin de argintu=zlotu de argintu; acesta era florinulu care are 100 crițari și în florin de aramă seu zlotu réu, care făcea 40 crițari. Acest din urmă locuitorii munților ilu numeau munteanu, de esemplu: cu cât dai vaca asta? cu 100 mteneni. Acestă numire acum se mai pote auđi numai din gura bătrănilor.

N.
Nădăi=presupure d. e. nu m'am nădăit că-i veni la noi.
ni=privește, d. e. ni ce omu măndru
nusce=ceva, ore ceva, d. e. hai să-ți spunu nusce!
O.
A ogoi=a mângăia
a se ogoi=a se astempăra, d. e. ogoite-zlotu=astămpere-te țeu tu; dă-mi bună pace.
P.
Părai=pocni; acest termen se întrebunțeză mai cu semă când e vijelie și se rupu crengile și arborii; d. e. auđi cum pãrae pădurea
pe hăstra și hăsta pe acesta; d. e.: pe hăstra seu pe și »pe ista« hăsta l'am vedutu aseră
pițiga=pișca
un pic=nițelu. puțin; d. e. așteptă un pic=așteptă puțin, sau dă-mi un pic de pãre — dăm nițică pãne
poganu=omu tare, omu aspru, iute la fire
poclet=tare și mare
pocăgi=mira; d. e. multu m'am pocăgitu.
podișoru=un scrin de lemnu muntenilor spre păstrarea documentelor și a banilor
postavă și covată=este troaca în care se frământă aluatul pentru pâne
priponu seu pripor=e o funie lungă, cu care se legă calul, oia, porculu, vaca, capra etc. la pășune
»a puns«=se țice forte desu în locu de a pus.
(Va urma.)

Bursa de Viena

din 11 Octombrie st. n. 1886.

Rentă de aur 4%	104.90	Bonuri croato-slavone	97.50
Rentă de hârtie 5%	93.50	Despăgubire p. dijna de vină ung.	98.50
Imprumutul căilor ferate ungare	152.22	Imprumutul cu premiu ung.	121 —
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	99.90	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	123.50	Renta de hârtie austriacă	83.85
Amortizarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	116.50	Renta de arg. austr.	84.75
Bonuri rurale ungare	104.50	Renta de aur austr.	116.85
Bonuri cu cl. de sortare 1C4.50		Losurile din 1860	140.40
Bonuri rurale Banat-Timșă	104.50	Acțiunile băncii austro-ungare	861 —
Bonuri cu cl. de sortare 104.25		Act. băncii de credit ung.	288.20
Bonuri rurale transilvane	104.50	Act. băncii de credit austr.	276 —
		Argintul — Galbini împărțesci	5.94
		Napoleon-d'or	9.93
		Mărci 100 imp. germ.	61.52
		Londra 10 Livres sterlinge	125.50

Bursa de București.

Cota oficială dela 29 Septembrie st. v. 1886.

	Cump.	vând.
Renta română (5%)	89 —	91 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96 1/2	97 —
» convert. (6%)	87 —	88 —
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	33 —	34 —
Credit fonc. rural (7%)	103 —	104 —
» » » (5%)	86 1/2	87 1/2
» » » (7%)	100 —	101 —
» » » (6%)	92 —	93 —
» » » (5%)	82 1/2	83 —
Banca națională a României 500 Lei	1025	1035
Ac. de asig. Dacia-Rom.	270	275
» » Națională	215	220
Aur contra bilete de bancă	15.40	15.60
Bancnote austriace contra aur.	2.03 —	2.05

Pentru o societate renumită de asigurare asupra vieții cu sediul în București se caută

Agente achisitori români

pentru România.

Condițiuni foarte avantajoase. Ofertele se adresează sub:

„Achisitorii Români“ post-restante. București.

Hotel „Europa“

BRAȘOV

în cetate, Strada Vămii Nr. 11.

clădire nouă din anul 1885, înzestrată cu totuși confortul.

Restaurațiune și hală de bere.

Omnibusul hotelului la gară.

Unicul hotel

comfortabil din cetate în apropierea pieței.

R. BARTHA.

Publicațiune de licitațiune.

Publicarea de licitațiune apărută în foia de față Nr. 153, 155 și 156 sub Nr. 1263 (szólgb.) referitoare la vânderea lemnurilor din pădurea „Dumbrava“ pe hotarul comunei Săcelu se înnoiesc respect. se repetă, de ore-ce licitațiunea ținută în astă privință în 30 Septembrie a. c. a parcurs fără rezultat și se defigă a doua licitațiune pe ziua de 30 Octombrie a. c. la 10 ore a. m. cu acel adaus că la această se vor primi oferte și sub prețului de strigare, primirea rezultatului însă depinde dela hotărârea reprezentanței comunei Săcelu.

Săliște, 1 Octombrie 1886.

2-3

Pretorele supr. alu cercului.

Avisu d-loru abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fașia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lamurită și să arate și posta ultimă.

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

CANCELARIA NEGRUȚIU.

în Gherla — Sz. Ujvár — (Transilvania.)

DESCHIDE ABONAMENTE PE ANULU 1886 LA:

„Amicul Familiei.“ Diaru beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și a 15-a și a luni în numerii câte 2—3 côle; și va publica poesii, romanuri, novele, schițe, piese teatrale, studii sociale, asticoli scientifici, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl. pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

„Preotulu Român.“ Diaru bisericesc, scolastic și literar. Va eși în broșuri lunare câte 2 3/4—3 1/4 côle; și va publica articulu din sfera tuturor sciințelor teologice și între acestea de predică pe Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețulu de abonamentu pe anul întregu e 4 fl., pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonații primesc unele premii de valoare și-și potu procura cu prețuri foarte reduse totu opurile din ediția noastră.

— Colectanții primescu gratis alu patrulea exemplaru. —

Totu acolo au apărutu și se află de vândare:

Biblioteca „Săteanului Român.“ Cartea I. II., III., IV. cuprindu materii foarte interesante și amuzante. Prețulu la tote patru 1 fl.; câte una deosebitu 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprindu materii foarte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiunii din Fiume prin Vincentiu Nicoară. prof. gimn. Cu portretulu M. S. Regina României. Preț. 15 cr.

Colectă de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețulu 50 cr.

Apologiă. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. Partea I. Paulu Hunfalvy despre cronica lui Georgiu Gabr. Șincai. Prețulu 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere, invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I., II., III. Prețulu broșurii I., II. câte 40 cr.; broșura III. 30 cr. Tote trei impreună costă 1 fl.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. G. Bergovanu. Prețulu 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagini, cuprindu 103 poesii bine alese și aranjate. Prețulu redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și viorele, poesii populare culese și adnotate de Ioanu Popu Reteganulu. Unu volumu din 14 côle. Prețulu 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Branda seu nunta fatală. Schițe din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Elu trebuie se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulu 25 cr.

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Roșinaru. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanu Tanco. Prețulu 30 cr.

Herman și Dorotea, după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morar. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Petulantulu. Comediă în 5 acte, după Aug. Kotzebue, tradusă de Ioanu St. Șuluțiu. Prețulu 30 cr.

Probitatea în coplăria. Schiță din sfera educațiunii, după Ernest Legouve, membru alu academiei franceze. Prețulu 10 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebre, urmate de iertăciani, epitații ș. a. Prețulu 50 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu puii ei de aur. Studiu arhiologic, de Dionisiu O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Indreptaru teoretic și practic pentru învățământulu intuitiv în folosulu elevilor normali (preparandiali), alu învățătorilor și alu altor bărbai de școlă, de V. Gr. Bergovanu, profesor preparandial. Gherla. Imprimeria „Aurora“ 1885. Prețulu unui exemplaru cu porto francat 1 fl. 80 cr. Acestu op cu devisa: „Totu ce putemu arăta, se arătam pruncilor!“ — este dedicat educatorilor și învățătorilor, plăpândeii generațiunii a plăpândeii generațiunii a poporului român, la acelu popor, ce s'a luptat mai multu pentru limbă decâtu pentru viață. Edițiunea acestui manualu în octav mare cuprindend 341 pagini, tiparu garmond și frumoasă și tare plăcută ochiului. În modesta noastră literatură pedagogică, nu aflămu nici unu op, nici unu manualu întocmitu după lipsele școlor noastre în măsura, în care este acesta; și trebuie se constatam că

plăcere, că autorulu la redactarea acestui manualu a dezvoltat multu zelul impreună cu o rară diligență intențiune sinceră însoțită de unu studiu serios și îndelungat prin ce s'a făcutu demn de lauda și sprijinirea publicului român, mai ales a celor în prima linie interesați, cărora nu hesitam nici unu momentu a-lu recomanda cu totă căldura.

Manualu de gramatica limbii române pentru școlele populare în trei cursuri, de Maximu Popu, profesor la gimnasiulu din Năsăud. Prețulu 30 cr.

Manualu de stupăritu, de Ioanu Costinu. Cu 36 figuri explicative. Prețulu cu porto francat 70 cr

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Micul Mărgăritaru sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci frumoși ilustrată, pentru prunci scolaru de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețulu unui exemplaru broșurat 15 cr. legat 22 cr. legat în pânză 26 cr.; 50 de exemplare broșate 6 fl., legate 9 fl., legate în pânză 12 fl.; 100 exemplare broșate 10 fl., legate 17 fl., legate în pânză 22 fl.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru prunci scolaru de ambe sexe. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui exemplaru trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl. 100 exemplare 5 fl. (Edițiune pentru greco-catolici și altă edițiune pentru greco-orientali. Se se noteze: care edițiune se cere.)

Visulu pre santei vergure Maria, a Născătoareii de Dumneșu, urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icône frumoșe. Prețulu unui exemplaru trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Calendar pe anul 1887. „Amicul Poporului“ cu 50 cr. „Noulu Calendaru de casă“ cu 30 cr. și

15—20

„Calendarulu Caliculu“ cu 36 cr. — adausu câte 5 cr. de portpostalu.